

nové město

8/2021 - ROČNÍK 30 (24)

www.novemesto.cz

5/ Papež František na Slovensku

6/ Lidé v dnešní době: Alena a Jan Vykydalovi

8/ Soužití s lidmi z jiných kultur a náboženství

Redakce: Nové město – časopis
Havlíčková 151/55, 602 00 Brno,
tel.: 721 630 119
e-mail: novmesto@volny.cz

Objednávky:
tel.: 733 798 155,
e-mail: novmesto-casopis.adm@volny.cz

Roční předplatné: 550 Kč.
Bankovní spojení:
UniCredit Bank, Czech Republic, a. s.
Praha č. ú. **6043141003**, kód banky: **2700**.
IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003
Swift: BACXCZPP

„Nadační fond časopisu Nové město“ vás zve ke spolupráci

Další rozvoj a šíření časopisu můžete podpořit více způsoby:

- nabídkou redakční spolupráce (např. podněty týkající se obsahu a témat časopisu, tipy na osobnosti, s nimiž byste si rádi přečetli rozhovor atd.)
- šířením časopisu a získáváním nových předplatitelů
- finančně, jak jednorázově, tak pravidelně

Za jakoukoliv pomoc srdečně děkujeme.

Správní rada:

Ing. Jan Poláček (předseda), P. Miroslav Cúth,
Ing. Jana Friedlová, PhDr. Jaroslav Šturma,
Ludmila Šturmová, Ing. Bedřich Votýpka,
Helena Votýpková

Bankovní spojení:

č. účtu: 43-2646440207/0100
IČ: 28465059, Lublaňská 9/1002,
Praha 2 - Vinohrady, 120 00,
m: +420 724 085 619

nové město

Časopis Hnutí fokoláře – 7/2021, vychází 10x ročně, ročník 30 (24) – 30. ročník od vzniku československé verze, 24. ročník samostatné české verze.
■ Vydává Dilo Mariino (Hnutí Focolare) – ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 - Vlnoř, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulinky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 550 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republic, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACXCZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Výkonný redaktor: Mgr. Magdalena Broschová ■ Administrativní redakce: Jana Nováková ■ Redakční rada: Stěpán Filčík, Ing. Milena Honetschlagerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D., Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Mgr. Veronika Matiašková, Mgr. Zdeňka Růžicková, PhDr. Drahomíra Syřůčková ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 - Stodůlky ■ ISSN 1212 - 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zásilka - Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 vydáních ve 22 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové mesto zasílejte na adresu: Nové mesto Redakcia, Tajovského 737/1, 040 01 Košice, e-mail: casopis@nm.sk, tel.: +421 911 445 626. ■ Titulní strana: Papež František na Slovensku, Foto: Tomáš Fečo, Člověk a Víra

OBSAH

Mohlo by vás zajímat

- 3/ Knížka Blahoslavený Carlo Acutis
Podcasty o manželství a výchově
Čemu lidé věří
Knihy Maxe Lucada

Ohlédnutí

- 4/ Miloslav kardinál Vlk: Reflexe a vzpomínky
5/ Poselství ze Slovenska
bylo i pro zbytek Evropy

Lidé v dnešní době

- 6/ Dobrých lidí se vejde hodně
(Alena a Jan Vykydalovi)

Vztahy, rodina, společnost

- 8/ Soužití s lidmi z jiných kultur a náboženství

Posezení s asistentem pedagoga

- 11/ Každý je milovaným dítětem Božím
(Rozhovor s Magdalenou Kučerovou)

Slovo života na listopad

- 12/ „Blahoslavení tvůrci pokoje,
neboť oni budou nazváni Božími syny.“
(Mt 5,9)

Život ze Slova

- 13/ Soutěž ve vaření
Být nablízku

Duchovní inspirace

- 14/ Kolektivní spiritualita

Z Hnutí fokoláře

Návrat ke kořenům

- 15/ Charisma a instituce
v počátcích Hnutí fokoláře
(„Prst Boží“ arcibiskupa de Ferrariho)

Z Hnutí fokoláře

- 17/ Odvažte se být jedno:
Odvaha k jednotě v rozděleném světě
18/ Společná chalupa: koncept, který předběhl dobu

Z Hnutí fokoláře

Ze života gen

- 20/ „On my way“ – Na mé cestě
Ptáte se nás...!

Komiks

- 21/ Jarmilka

(Za)myšlenka

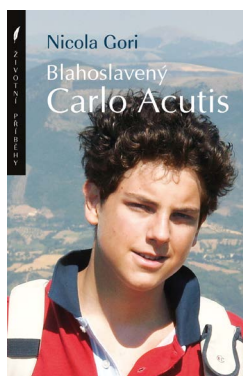
- 22/ Krása a ošklivost

- 23/ Křížovka
Pipo a Tipo

Knížka Blahoslavený Carlo Acutis

Nakladatelství Paulínky vydalo knížku z pera Nicolý Goriho o italském teenagerovi, který zemřel v patnácti letech. Knižka může inspirovat mládež i dospělé.

Knížka o blahoslaveném Carlu Acutisovi z řady životních příběhů mě oslovila svou lehkostí. Je nabitá svědectvími o životě mladého kluka, který žil neobyčejně radostně. Při čtení jsem se pozastavovala nad jeho znalostmi a postoji získanými

už v tak útlém věku. Žil naplno a nechtěl ztratit ani minutu svého života. Byl inspirací těm, které potkal. Nyní může být inspirací i nám. Přečtěte si jeho příběh.

Na závěr přikládám úryvek z knihy hovořící za vše: „V čem spočívá jeho tajemství? Čím nás tak fascinuje? Po- mineme-li jeho přirozeně laskavou povahu a otevřenost, nabízí se jediné vysvětlení: z Carla vyzařuje přítomnost někoho jiného, Toho, který se zmocnil jeho srdce, který v něm a skrze něj miluje všechny lidi a touží je přitáhnout k sobě.“

Marie Kvašňovská

Podcasty o manželství a výchově

Českobudějovické biskupství začalo před nedávnou dobou vydávat dva podcasty.

Jeden podcast (zjednodušeně řečeno radiový pořad distribuovaný po internetu) se týká výchovy dětí, druhý pak manželství. Oba mají stejnou formu – trojice lektorů předčítá vybrané články (především z časopisu Nové město) od autorů z odborné veřejnosti. Témata jsou přitom vybírána tak, aby rodiče (resp. manžele) vzdělávala, především v oblasti komunikace, vývojové psychologie a psychologie vztahů. Jako otec a manžel považuji existenci tohoto podcastu i za velký komfort, který

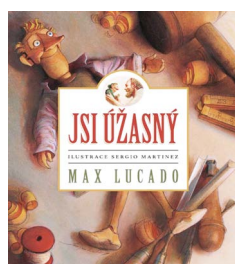
mi naservíruje zajímavá a podstatná témata a příjemnou formou mi je předá. Tyto podcasty často posloucháme s manželkou a nejednou nás podnítily k diskusi a vyjasňování si různých věcí ve vztazích v naší rodině, což nás dovedlo k lepšímu vzájemnému porozumění. Pro poslech na počítači je vhodná platforma Youtube.com (hledejte „Výchova dětí ve víře“ a „Vztahy mezi manželi a v rodině“ na kanálu prolidi.online). Kdo chce poslouchat na cestách, může oba podcasty najít i na Spotify pod heslem „Podcasty Spolek Most“ – vřele doporučuji!

Petr Čížek

Knihy Maxe Lucada

Dvě útlé knihy Jsi úžasný a Děti krále jsou určeny pro děti, ale příběhy, které přinášejí, osloví lidi každého věku.

Nedávno jsem hledala dárky k různým příležitostem a narazila jsem na knihy Maxe Lucada, amerického křesťanského autora. Obě knihy milým způsobem připomínají, že nebeský Otec nás miluje takové, jací jsme – nehlédě na to, co umíme nebo jak jsme oblíbení. V těch-

nakladatelství Samuel v roce 2020.

to jednoduchých příběhů pak opakovaně můžeme odkrývat mnoho silných podnětů k přemýšlení. Knihy vydalo

Magdalena Broschová

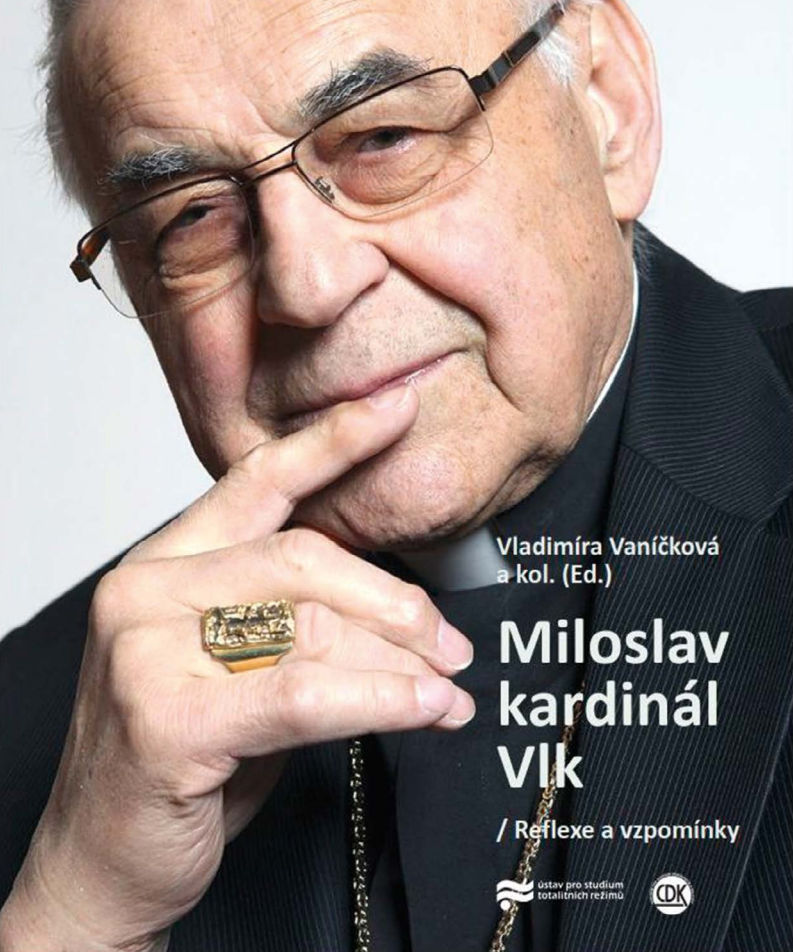
Čemu lidé věří?

Podzimní konference Člověk a média se bude zabývat zajímavou otázkou, čemu lidé věří a co je v tom ovlivňuje.

Posluchači budou spolu s hosty hledat odpovědi na otázky, kterým médiím lidé věří, kdo určuje, o čem mluvíme a jaká je v tom role osobností, ale i opinionmakerů a youtuberů. Mezi hosty vystoupí například novinářka Nora Fridrichová. Konference se bude konat ve středu **10. listopadu 2021** od 17:30 hodin v Americkém centru v Praze na Malé Straně. V případě nepříznivé epidemiologické situace se konference bude vysílat online. Podrobnější informace, přihlašování a pozvánku můžete najít na webových stránkách **www.clovekamedia.cz**. Tyto konference se od roku 2002 konají dvakrát ročně a jejich základním tématem je poslání médií, jejich působení v občanské společnosti a uplatňování etických principů v nich. Ve spolupráci s Americkým centrem ji pořádají organizace Pontes, Energeia a Hnutí fokoláre.

Redakce NM

Vladimíra Vaníčková
a kol. (Ed.)

Miloslav kardinál Vlk

/ Reflexe a vzpomínky

Ústav pro studium
totalitních režimů

Miloslav kardinál Vlk

ZAMYŠLENÍ

Reflexe a vzpomínky

17. června letošního roku byla na pražském arcibiskupství představena obsáhlá a reprezentativní publikace věnovaná osobnosti kardinála Miloslava Vlka, muže hluboké víry a pevných zásad, který významně poznal naše novodobé dějiny.

Knihu vydal Ústav pro studium totalitních režimů jako sborník k 30. výročí jeho intronizace arcibiskupem pražským. Autorkou je historička, archivářka a odborná publicistka Vladimíra Vaníčková s kolektivem. Jsem velice vděčná, že jsem dostala nabídku stát se součástí tohoto „kolektivu“, a tak přiložit ruku k dílu na tomto rozsáhlém projektu. U pana kardinála jsem pracovala mnoho let na pozici sekretářky a současně jsem ho znala ze společenství Hnutí fokoláre, jehož spiritualita udávala směr jeho osobnímu duchovnímu životu.

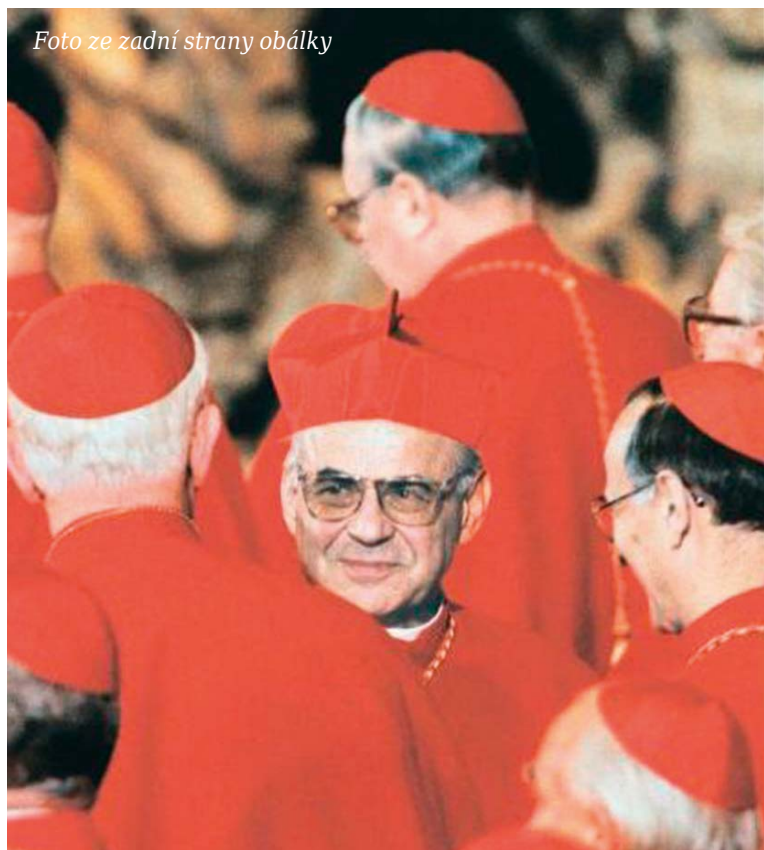
Kniha, která vznikala téměř čtyři roky, je členěna do pěti tematických kapitol: *Historie a současnost, Teologie a osobní spiritualita, Stolec svatovojtěšský, Ekumena a mezináboženský dialog a Člověk Miloslav Vlk*. Tyto kapitoly zahrnují celkem 79 autorských příspěvků z Čech i ze zahraničí. Abych vám knihu lépe představila, vypůjčím si citaci z ediční poznámky na konci knihy:

„Pokud bychom nechali ‚hovořit‘ pouhé názvy některých příspěvků této knihy, vyvstane nám před očima obraz člověka, který se ‚opravdu nikdy nebál‘ (Karel Schwarzenberg), bojoval ‚proti nástrahám nesvobody‘ (Václav Hampl), věřil v ‚sílu dialogu a spirituality‘ (Aldo Giordano), ‚toužil po Boží blízkosti‘ (Jiří Kratochvíl), byl ‚mužem svobody a transcendence‘ (Tomáš Holub), ‚mužem, který přesáhl svou dobu‘ (Daniel Herman), ‚čestným člověkem pevných mravních zásad‘ (Vladimír Sánka). A já bych ještě ráda dodala, že na něho vzpomínáme i jako na laskavého člověka, ‚muže srdce‘. Téměř 80 autorských příspěvků této publikace obohacených obrazovou dokumentací, která čítá na 200 většinou dosud nepublikovaných unikátních fotografií, představuje Miloslava kardinála Vlka jako pastýře, občana a člověka, a jak doufáme, stane se i pramenným zdrojem pro jeho budoucí životopisce. Řečeno slovy Tomáše Rouleho, jeho osobního tajemníka a přítele: ‚... on velmi prosazoval »duchovní čtení dějin« ... Sám jednu kapitolu trvající téměř 30 let napsal a my jsme se v této knize s odstupem času (zatím poměrně krátkým) pokusili na jeho život pohlédnout více v jeho celistvosti, což při bezprostředním ohlížení možné nebylo. Měli jsme přitom naději, že napomůžeme tomu, aby se odkaz tohoto muže, který se zapsal do historie naší země i Evropy jako celku, dále promýšlel a doceňoval.“ (Vladimíra Vaníčková, Ediční poznámka, str. 635, 636).

Už to tak nějak bývá, že skutečný rozměr osobnosti člověka objevíme až ve chvíli, kdy své dílo tady na zemi dokoná a životní pouť vyvrcholí osobním setkáním s tím, v koho celý život věřil. Při schůzkách v pracovním týmu, když jsme se společně nad osobností pana kardinála zamýšleli a hledali vhodné autory, kteří by dané životní etapy mohli nejlépe zachytit, jsme byli často v úžasu nad stále novými a novými oblastmi, kam působení kardinála Miloslava Vlka dosahovalo. Věřím, že tento úžas budete moci prožít s námi, až se začtete do stránek knihy. Možná nás kniha bude inspirovat k tomu, abychom se i my, den za dnem, tam kde jsme, stávali nástrojem v Boží ruce.

Hana Pohořalá

Foto ze zadní strany obálky

Poselství ze Slovenska bylo i pro zbytek Evropy

OHLÉDNUTÍ

Mediálně velmi sledovaná návštěva papeže v Maďarsku a zvláště na Slovensku byla příležitostí k tomu, aby promluvil o některých ze svých nynějších priorit pontifikátu, vycházejících zejména z myšlenek encykliky „Fratelli tutti“.

Pozdravení papeže Františka se slovenskou prezidentkou Zuzanou Čaputovou.

Foto: Roman Albrecht, Člověk a víra

Mezi nesporné negativní činitele, které ovlivňují současnou společnost, papež zařadil populismus a nacionalismus, jemuž podléhají i lidé z církevních kruhů. Vzhledem k názorovým tendencím nynější střední Evropy bylo papežovo varování na místě. Účastníkům mše v Budapešti sdělil, že „kříž, zasazený do země, nás nejen vyzývá k dobrému zakořenění, ale také zvedá a rozpíná svou náruč ke všem“, což v symbolické rovině znamená, že vedle zakořenění v tradicích je třeba i více otevřenosti pro potřeby druhých.

Někdy je ze strany jeho kritiků papežovi vytýkáno, že je příliš zakořeněn ve zkušenostech Jižní Ameriky a situaci v Evropě nerozumí. Jeho vystoupení ukázala perfektní připravenost a obeznámenost s palčivými problémy regionu. Papež reagoval i na obtížné a tragické peripetie, kterými střední Evropa prošla v průběhu 20. století a varoval před vzrůstajícím antisemitismem, který našel silnou odezvu i v obou navštívených zemích. Receptem proti agresivním postojům je podle něj změna našeho chování v duchu vzájemného bratrství. S odkazem na jednu z dominant maďarské metropole, na Řetězový most, současně použil i metaforu mostu jako způsobu, jak spojit názorové břehy.

V části politického spektra se teď stalo určitou módou dávat vehementně najevo příklon ke křesťanským hodnotám, které jsou však koncipovány více k obrazu představitelů oněch politických proudů, než aby vyjadřovaly snahu po vnášení evangelijního stylu do politiky. Stylem Františkovy politiky je vyjadřovat se k veřejným záležitostem s duchovním postojem, který se snaží nabídnout širší vějíř takových po-

stojů, jako je milosrdenství a princip solidarity se slabšími. Papež vyzýval i na Slovensku k tomu, aby křesťané dokázali vytvářet podmínky pro širší společenskou shodu. Vedle toho nabízí i naprosto jiný přístup k řešení problémů církve tváří v tvář sekularismu a kulturním výzvám dneška. Podle vyjádření slovenského publicisty Imricha Gazdy papež totiž preferuje integrující, nikoli vylučující princip chování: „Neřekne, že pokud žiješ v homosexuálním svazku, nemáš v kostele co dělat. Ani rozvedeným lidem neřekne – ven z kostela.“ Současně je potřeba ocenit i velkou přímočarost, s jakou hovořil o situaci církve. Což bezpochyby neplatilo pouze pro Slovensko, ale mělo by to dolehnout k uším a hlavně srdcím reprezentantů církve v sousedních zemích. Pro církve v postkomunistickém prostoru vidí důležitou vnitřní zakořeněnost, ale současně klade velký důraz na svobodu a otevřenost. Varoval před církví hledající cestu do izolace a před pokusem statické víry. Byl kritický i k episkopátu, když na jednom místě šaštínské homilie pronesl, že v okamžiku, kdy se zastaví biskupové, nechají onemocnět církve. Papež často používal biblické obrazy k tomu, aby do nich vložil své akcenty. Obraz Kristovy matky Marie mu posloužil jako prostředek k vyzdvížení potřeby soucitu s trpícími. Při promluvě v bratislavském Dómu sv. Martina vyzýval kněze i laiky k hledání vynalézavého způsobu šíření evangelia na příkladu z Markova evangelia, kde se hovoří o rozebrání střechy, aby se mohl dostat ochrnutý k Ježíšovi. Důraz na solidaritu a bratrství byl součástí všech setkání, jak s mladými, tak i s romskou komunitou. Výrazem konkrétní papežovy blízkosti bylo určitě i setkání s arcibiskupem Bezákem, kterým učinil další významný krok k jeho lidské satisfakci.

Jaroslav Šebek

Foto: Tomáš Fečo, Člověk a víra

Papež František při setkání s mladými v Košicích.

Jan a Alena Vykydalovi se synem Tomášem na výletě v Kutné Hoře.

Fota: archiv rodiny Vykydalovy

Dobrých lidí se vejde hodně

LIDÉ V DNEŠNÍ DOBĚ

Alena a Jan Vykydalovi z Mohelnice o sobě říkají, že jsou „obyčejní“ lidé. Vícekrát prožili „slzavé údolí“, přesto vyzařují velký pokoj a jejich životem se prolíná mnoho neobyčejných příběhů, ať již v rodině, ve farnosti nebo ve společenství, jehož jsou součástí.

Alenko a Honzo, máte krásnou rodinu, děti a vnoučata... Povězte něco o sobě.

Honza: Narodil jsem se jako poslední ze sedmi dětí. Když mi bylo pět roků, mamka ovdověla a já byl vychováván spíše sourozenci, protože mamka musela do JZD a doma bylo menší hospodářství. Sourozenci postupně zakládali své rodiny a já zůstal s maminkou sám. Byla silně věřící katolička, ale já jsem navštěvoval bohoslužby sporadicky, jen na velké svátky.

Alena: Já jsem vyrůstala jako nejstarší ze čtyř dětí v katolické rodině. Po naší krátké známosti nám požehnal na spo-

lečnou cestu životem P. Josef Hrdlička, který byl v naší farnosti knězem. Narodily se nám čtyři děti, po první dceři Lucii se narodil postižený syn Tomáš. Po sedmi letech jsme přivítali na svět Honzika a nejmladší dceru Marii. Nyní se radujeme, že je na cestě již páté vnouče.

Jak jste přijali Tomáše a co to pro vás znamenalo?

Alena: Tomáš se narodil s dětskou mozkovou obrnou, o které jsme do té doby neslyšeli. Nebyli jsme na to připraveni, ale přijali jsme ho s láskou a vědomím, že pro něho musíme udělat vše potřebné. Nejprve jsme se spoléhali

na lékaře. Nastal kolotoč rehabilitací. V té době byla zakázána Vojtova metoda, i když je podle nás nelepší. Cvičili jsme tedy ze začátku pouze posilovací cviky, což nepřinášelo očekávaný efekt. Každý týden jsme jezdili na rehabilitační plavání. Tvrdou chvíli jsme prožili, když Tomášovi byly čtyři roky. V lázních nám jeden lékař natvrdo řekl, že Tomáš je o půl roku opožděný a že pro něj i pro nás bude nejlepší ho co nejdříve umístit do ústavu. My jsme po návratu domů otevřeli lahev vína a napili se na to, že Tomáše bereme takového, jaký je. Začala jsem s ním více pracovat individuálně, podle toho, jak jsem to v danou chvíli cítila. Byly to hodiny a hodiny... Po revoluci se pak otevřely nové možnosti.

Velice mu pomohli sourozenci, kteří ho táhli dopředu. Když se nejstarší dcera Lucie začala starat o skauty, vzali mezi sebe i Tomáše. Byl spokojený a snažil se jim vyrovnat. Díky těmto kamarádům prožil i různé skautské výlety, víkendovky a tábory bez rodičů. Hodně ho to posunulo. Například se bál bouřky, ale mezi skauty ji zvládl přečkat v lese. Nebo ho naše děti mohly začít brát na tábory s farností Vysoké Mýto, kam jezdily jako vedoucí.

Honza: Tomáš byl mou cestou k víře. Jak jsem říkal, víra v mém životě předtím moc neznamenal, respektoval jsem druhé, ale mně osobně to moc neříkalo. Díky situaci s Tomášem jsem začal postupně vše přehodnocovat.

Bydleli jste na vesnici, pak jste se přestěhovali do města a teď jste opět na vesnici...

Maminka, která s námi bydlela, nás brzy po svatbě opustila. Začali jsme s opravou domu k obrazu svému. Rodina, dům, zahrada a péče, kterou Tomáš potřeboval – to vše jsme již nebyli schopni sami zvládat. Položili jsme si

S jedním z vnoučátek.

*Ve společenství –
oslava sedmdesátin
Jana Vykydala, květen 2021.*

*Honza junior
s manželkou Radkou
a synem Matouškem.*

otázku, jaké jsou pro nás priority – péče o Tomáše a děti nebo starost o dům a zahradu? Tak jsme se ocitli ve městě. My, odkojení vesnicí, jsme se stali obyvateli paneláku. Se sousedy jsme se snažili vytvářet rodinu a navzájem si pomáhat. Například uklidit chodbu za někoho, kdo nemohl. Když vážně onemocněla sousedka Liduška, snažili jsme se pomoci jejímu manželovi v opatrování. Byl to pro nás požehnaný čas. Tomáš měl, co potřeboval, a my jsme měli čas jak na sebe, tak na děti. Jezdili jsme na výlety a měli jsme zahradu nedaleko Mohelnice...

Bydlení v paneláku ve třetím poschodí bez výtahu nám ale postupně přestalo vyhovovat. Naskytla se nám příležitost odkoupit pozemek v Podolí, asi dva kilometry od Mohelnice, kde jsme měli zahradu, a tak se v nás zrodil bláznivý nápad postavit si na tomto pozemku bezbariérový domek. S Boží pomocí se nám to téměř bez problémů podařilo a to nás utvrdilo v tom, že to bylo správné rozhodnutí. Nyní v něm žijeme už osm let, užíváme zahradu a od letošního roku i nový bazén.

Vašemu synu Honzovi byl v sedmnácti letech diagnostikován nádor na mozku. Jak jste to prožívali?

Bylo to pro nás těžké přijmout. Bez společenství, které to s námi prožívalo a konkrétně pomáhalo, bychom to asi nedali. Nyní jsme vděční za to, jak nemoc a omezení, které s ní jsou spojené, spolu s ním nese jeho manželka a radujeme se z narození jeho druhého dítěte.

Je o vás známo, že vy a váš dům jste každému a všemu otevření...

Děláme jen to, co by udělal každý. Pokud někdo přijde s radostí nebo problémem, snažíme se být celí pro něho a sdílet s ním to, co právě prožívá. Když nás začali navštěvovat kamarádi našich

dětí, stal se náš byt azylovým místem a pro nás platilo heslo, že dobrých lidí se vejde hodně. Postupem času jsme zjistili, jak nás to obohacuje, i když to nebylo vždy jednoduché. V paneláku jsme byli poněkud hlučnější, ale naši sousedé byli zlatí a jedna sousedka například řekla, že je za to ráda, že se zde aspoň žije.

Váš život je úzce spjat také se životem farnosti...

Potřeby farnosti chápeme jako potřeby naše. Snažíme se dle našich možností přiložit ruku k dílu – úklid kostela, fary, farní dny, na kterých jsme se podíleli přípravou, nasazením při různých setkáváních – pomoc s programem, pohoštěním, v zázemí v kuchyňce... Velkým dílem se zapojily i naše děti, Lucie a Mája vedly setkání s holčičkami na faře a Honzík se u nás setkával s ministranty. Zatěžkávací zkouškou byla příprava a realizace každoročních farních táborů. Snažili jsme se aspoň trochu pomoci v tvoření jídelníčku – příprava polotovarů, aby se jim usnadnilo vaření a finanční dostupnost. Odměnou byla radost z jejich společně prožitého času. I když to bylo pro naše děti náročné, bylo vidět, že je to baví a dělají to rádi. V současné době jejich

štafetu přebrala další generace a setkávání holčiček a farní tábory pokračují.

Myslíte také někdy na sebe? Máte nějaké záliby, koníčky...?

Honza: Rád trávím volný čas s rodinou a naštěstí práce kolem domu a zahrady se mi stala ne povinností, ale koníčkem. A při úplně volných chvílích si rád něco přečtu.

Alena: Velkou radostí je pro mě návštěva dětí a vnoučat. Také si s chutí něco přečtu. V nedávné době jsem se nasmlála nad knihou, kterou jsem dostala k narozeninám – *Myšlenky za volantem* od Marka Ebena. Jinak se mi těžko hledá chvíle pro sebe. Nejraději si odpočinu mimo domov, když práci nevidím.

Co pro vás znamená společenství?

Pomáhá nám vnímat rozmanitost Boží lásky – modlitba, skutky lásky, bolesti, radosti, velké věci i maličkosti, které si ani neuvědomujeme. Vzájemné sdílení nám pomáhá uvědomit si naši jedinečnost, ale i vzájemnost našich cest. Každý sám a společně. A jak se nám potvrdilo na Tomášovi, zázraky se dějí skrze vzájemnou modlitbu, pomocnou ruku..., ale musíme o sobě vědět, sdílet se.

Jak už jsme zmínili, důležitou úlohu v tom sehrálo společenství našich dětí, ať již skauti nebo třeba ministranti. Vedoucí skautů domluvil s panem farářem, že si vezme Tomáše na starost, a tak mohl začít ministrovat – nejprve ve všední dny, pak i v neděli, a úžasné ho to motivovalo.

A co vás stále drží nad vodou, kde čerpáte sílu?

Stává se, že slunce stále nesvítí. Ale snažíme se sílu čerpat v Boží lásce. Není to vždy jednoduché a někdy máme pocit, že s naším křížem stále padáme, ale máme snahu vždy znovu vstát a jít dál.

Za rozhovor děkuje Věra Kaplová

***Se sousedy jsme
se snažili vytvářet
rodinu
a navzájem si
pomáhat.
Například
uklidit chodbu
za někoho,
kdo nemohl.***

Příprava karnevalu v centru pro uprchlíky.

Foto: archiv Š. Huisman

Soužití s lidmi z jiných kultur a náboženství

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Nizozemsko je zemí, ve které je multikulturní soužití každodenní realitou. Jaký je pohled Holanďanů na soužití s uprchlíky? Jak se cítí lidé z jiných kultur a náboženství v cizí zemi? Jak vypadá běžný život v pluralitní společnosti? Nad těmito a dalšími otázkami se zamýšlely tři ženy, přítelkyně, žijící v Holandsku, ale pocházející z úplně odlišných národů.

Pohled Češky žijící přes 11 let v Nizozemsku

Do Nizozemska jsem se přestěhovala před více než jedenácti lety, protože můj manžel Edwin je Holanďan. Narodily se nám zde tři děti.

Štěpánka Huisman

byla Hajar, dcera rodičů marockého původu. Jsou muslimové, ale ani jako křesťanka jsem nikdy nepocítovala překážku mezi „naší vírou“ a „jejich vírou“. Naopak, postupně jsem zjistila, že naše hodnotové postoje se velmi doplňují a mají svůj přínos i pro takzvanou sekularizovanou společnost. Příklady

Můj první kontakt s lidmi z jiné kultury přirozeně začal již v mateřské škole našich dětí – nejlepší kamarádka ze třídy mé tehdy čtyřleté dcery Anežky

vzájemné podpory by bylo nespočetně. Nejvíce ale oceňuji vzájemný respekt a zároveň reálné žití praktické lásky k bližnímu. Pokud jsem v minulosti potřebovala akutně pohlídat své děti, Saida mne nikdy neodmítla. Naopak, a i já jsem pravidelně zvala její děti na oběd k nám, někdy si přišly i jen tak pohrát. Takto se přirozeně vyvíjelo naše přátelství. A zároveň i vzájemná inspirace – Saida mi například pravidelně zasílala texty arabských autorů, já jí na oplátku posílala svou odezvu, rostla vzájemná, reálná důvěra.

Její dcera Hajar se také zúčastnila Anežčina prvního svatého přijímání. Co mne tehdy též osobně zasáhlo, bylo, když Saidu a její děti přijel k nám domů vyzvednout její manžel, Aziz. Ten oboustranný, přirozený, okouzující

úsměv dvou manželů, když si šli před naším domem v ústřety. Nepostřehli, že jsem je za okenním sklem sledovala... Ale já jsem si v tu chvíli uvědomila, že západní „předsudky“ o muslimské ženě, trpící pod nadvládou tyranského manžela, jsou opravdu jen „naše“ předsudky. Ztotožňujeme náboženství islámu s fundamentalistickým odvětvím djihádu, ale o životě těch „obyčejných“ lidí dobré vůle nevíme nic. Saida nosí hrdě svůj závoj, překrývající její nádherné, husté, vlnité vlasy. Ale z vlastního přesvědčení, zakořeněného v její tradici a rozhodně se tím necítí nijak utiskována anebo omezována. Pracuje jako asistentka zubního lékaře a její manžel je zaměstnán v jedné úklidové firmě. Ale nerozlišují, jakou „pozici“ kdo z nich profesně zastává, nebo kolik kdo vydělává.

Tato pozitivní zkušenost mi zároveň pomohla zůstat otevřená i vůči uprchlíkům ze zemí, v nichž převládá muslimská kultura. V roce 2015 jsem čekala své třetí dítě. Tehdy se započala „první uprchlická vlna“, vlivem takzvaného „Arabského jara“. Sledovali jsme s manželem televizní záběry. V momentě, kdy jsem na pobřeží Středozemního moře uviděla maličkého utonulého chlapce, řekla jsem spontánně svému muži – tento chlapeček by býval mohl být i naše dítě, pokud by se narodilo v nevhodný okamžik na nevhodném místě. Jako Evropané, žijící sice v blahobytné, ale zároveň velice relativní jistotě, máme důvod snažit se tuto nespravedlnost odčinit. To byl i motivační impuls mé dobrovolnické práce s uprchlíky. Jsem za tuto zkušenost vděčná, pravidelně mi totiž nastavuje zrcadlo. V září jsme pořádali venkovní aktivity pro děti z uprchlického centra. Přišla i maminka dvou mladších dětí – uprchli teprve před dvěma měsíci z Afghánistánu. Zasáhla mne její upřímná touha po dobré integraci. Ačkoliv v Nizozemsku pobývala teprve dva měsíce, snažila se již se mnou dorozumět v některých základních frázích nizozemštinou (kterou kvůli omezené situaci mohla nastudovávat pouze z online kurzů a učebnic). Původní arabské znění jejího jména jsem bohužel zapomněla. Ale vybavuji si, že říkala, že v anglickém překladu znamená „měsíční svit“.

Přála bych nám všem, aby to skutečné Světlo, bez jakýchkoliv kulturních a náboženských předsudků, provázelo i smýšlení všech lidí dobré vůle! Toto přesvědčení mi napomáhá, přistupovat

Saida nosí hrdě svůj závoj, překrývající její nádherné, husté, vlnité vlasy. Ale z vlastního přesvědčení, zakořeněného v její tradici a rozhodně se tím necítí nijak utiskována anebo omezována.

otevřeně k dětem, jak v mém povolání během své učební praxe, tak i v běžném kontaktu s okolím, v němž žiji, se sousedy, s lidmi na ulici... Osobně – i jako křesťanka – jsem totiž pevně přesvědčena o tom, že „Duch vane, kudy chce“...

Štěpánka Huisman

Pohled Holanďanky

Annemiek Dijkstra

V místě mého bydliště (Pijnacker) není multikulturní soužití na první pohled tolik zřetelné. Žijí zde převážně lidé nizozemského původu. Ovšem v rámci naše-

ho církevního společenství se často pohybují v Rotterdamu, kde k nám přichází lidé z různých kultur. Co se mne osobně týká, mohla by se kulturní diverzita v naší (protestantské) církvi projevovat i silněji, poněvadž věřím, že jsme všichni Boží stvoření a právě v této barvitosti to můžeme zrcadlit.

Během své práce učitelky Náboženského formačního vzdělávání přicházím na různé školy. Snažím se tam navázat rozhovor s dětmi o tom, co si myslí, v co doufají a čemu věří. Taková třída je krásným miniodrazem společnosti. V každé třídě se nacházejí děti, které jsou křesťané, muslimové, bez konkrétního náboženského vyznání, někdy jsou to hinduisté, jindy děti buddhistů, nebo dokonce i svědků Jehovových. Jsou to ale cenné a důležité okamžiky, kdy děti naslouchají, čemu

věří, či naopak nevěří ti ostatní, kdy se v nich probouzí pohnutky klást otázky ostatním, kdy rozpoznávají spojitosti a souvislosti v tom, co řekl jiný. Někdy si dokonce říkám: „Tady bychom se jako dospělí měli učit!“ Najít odvahu, zeptat se druhého v co věří, nebo naopak nikoliv, a proč. A zeptat se i na to, co mu dodává odvahu a naději, a objevovat, že i navzdory rozdílům máme mnoho společného!

Ohledně otázky uprchlíků často přemýšlím takto: „Jaké by to bylo, pokud bych žila v zemi, kde mé děti nejsou v bezpečí, kde nemohu vyslovit, co si myslím nebo čemu věřím, poněvadž bych tento projev musela vykoupit smrtí? V zemi, kde je nedostatek jídla, kde pro mou rodinu není žádná budoucnost... A pokud bych odtud musela uprchnout, velmi bych toužila po pomoci!“ Samozřejmě je potřeba dívat se i na to, zda lidé skutečně nemají jinou možnost než útěk. Ale jsem přesvědčena o tom, že v rámci našich možností máme ze srdce vítat lidi v nouzi a nabízet jim místo, kde se

Poctivé a vyrovnané rozmístění uprchlíků v jednotlivých zemích, městech a vesnicích je férovým a důležitým tématem.

mohou zotavit a začít budovat dobrou budoucnost.

Zároveň si uvědomuji, že se mi lehkou mluvím, pokud nebydlím v centru Rotterdamu, kde mnoho sousedů mluví navzájem odlišným jazykem a odráží se tam i celá řada problémů. Pak asi člověk neočekává ještě více přístěhovalců. Proto se mi zdá, že poctivé a vyrovnané rozmístění uprchlíků v jednotlivých zemích, městech a vesnicích je férovým a důležitým tématem.

Annemiek Dijkstra

Pohled Maročanky žijící 25 let v Nizozemsku

Do Nizozemska jsem se přistěhovala se svým manželem v roce 1996. Začátky nebyly snadné, za nejobtížnější jsem považovala jazykovou bariéru. V kurzu jsem musela absolvovat povinných 600 hodin jazyka, ale nejlepší školou byl živý kontakt s okolím, se sousedy i s dalšími obyvateli našeho města Rijswijk (u Den Haagu). Po absolvování jazykového kurzu a rekvalifikace v oblasti péče o děti jsem dostala nabídku práce jako vychovatelka ve školce a tato práce mne velmi naplňovala. Po určité době jsem odešla na několik let z pracovního procesu – narodily se nám postupně čtyři děti, které nám dělají velkou radost. Postupně jsem absolvovala další rekvalifikaci a nyní pracuji jako asistentka zubního lékaře.

Nizozemce považuji za velmi vstřícné a otevřené lidi, jsem zde spokojená. Nikdy jsem neměla negativní osobní zkušenost s diskriminací na základě mého původu či náboženského vyznání. Je ale

*Je také důležité,
abychom se my
cizinci dokázali
zbavit určitých
„předsudků“ vůči
občanům země,
v níž žijeme. Častým
předsudkem
bývá i to, že se
domníváme, že okolí
bude nevraživé vůči
naší „jinakosti“.*

potřeba, abychom i my cizinci byli otevření vůči okolí i společnosti, v níž žijeme. Naše rodina má živý kontakt s naší sousedkou, paní, které je již 82 let. Pomáháme jí s nákupy a ona nám naopak často jen tak donese květiny z blízkého květinářství. Když mají děti narozeniny,

peče pro ně dort, navštěvujeme se. Pomáháme jí, když je nemocná a ona naopak občas vyzvedne naše děti v blízké škole. Někdy jí doneseme naše tradiční jídlo, jindy varí ona pro nás. Při poslední oslavě narozenin nejmladší dcery jsme ji pozvali k nám, cítila se v kruhu našich přátel i dětí velmi svěže. Děti ji dokonce občas oslovují „babičko“.

S nově příchozími uprchlíky (těmi, kteří jsou na útěku z válečných oblastí, například ze Sýrie či Afghánistánu) velmi soucítíme. Je důležité přijímat je bez předsudků. V tomto ohledu máme hezkou zkušenost s našimi dalšími sousedy, Syřany, kteří získali v Nizozemsku azyl. Je to rodina, která skutečně uprchla v ohrožení života. Před válkou měli oba rodiče dobré zaměstnání i životní podmínky. Jsou šťastní a vděční, že v Nizozemsku našli útočiště. I členové této rodiny se rychle naučili jazyk, mají dobrý kontakt se svým okolím a cítí se zde dobře a doma.

Ohledně symbolů spojených s mým náboženským vyznáním (islám) – nemám naštěstí zkušenosti s tím, že by nebyly akceptovány. Na veřejnosti nosím hlavu zakrytou šátkem. Zaznamenávám sice občas zvědavé pohledy, ale nikoliv nevraživé. Nedávno jsem o tom zavedla rozhovor s jistou paní na ulici, bylo letní horko a ona naopak ocenila mé dlouhé lehké oblečení, které před slunečním žářem může dobře ochránit. Těchto vstřícných maličkostí a gest pochopení si velmi vážím.

Pro nově příchozí migranty bych měla doporučení – naučte se co nejdříve jazyk země, v níž žijete, je to základ pro překonávání kulturního i mentálního nedorozumění. Buďte otevření vůči svému okolí, aktivně vyhledávejte kontakty s ostatními lidmi – nejen se svými krajany či souvěrci. Zároveň o sebe i děti dobře pečujte, například i váš upravený zevnějšek je vizitkou! Je-li vám poskytnuta nějaká finanční pomoc, třeba ve formě příspěvku na děti či v nezaměstnanosti, využívejte ji efektivně a dobře, zároveň také s vědomím zodpovědnosti a pouze jako určitou pomůcku k rozvoji k samostatnosti. Je také důležité, abychom se my cizinci dokázali zbavit určitých „předsudků“ vůči občanům země, v níž žijeme. Častým předsudkem bývá i to, že se domníváme, že okolí bude nevraživé vůči naší „jinakosti“. Proto se někteří zbytečně uzavírají. Jde ale o pouhý předsudek, mám zkušenost, že jsme-li otevření, je okolí otevřeno i vůči nám.

Saida Zarouali

Foto: archiv Š. Huisman

Štěpánka
Huisman při
výtvarných
aktivitách
s dětmi
z centra
pro uprchlíky.

Každý je milovaným dítětem Božím

POSEZENÍ S ASISTENTEM PEDAGOGA

Magdaléna Kučerová z Chocně, maminka čtyř dětí; Johanky, Justýnky, Matouše a Juditky. S manželem Honzou dokázali hrdinsky, láskyplně doprovodit svoji devítiletou dceru Johanku do nebe. Dnes Magdalenu můžeme potkat obklopenou hloučkem dětí ve vesnické školce na Srubech u Chocně.

Magdi, kde byl pro tebe impuls jít do vesnické školky?

Po letech strávených doma s dětmi jsem nejprve nastoupila do organizace, která se stará o cizince, konkrétně jsem měla na starosti děti cizinců. Hledala jsem vhodnou (i ochotnou) školu, která by je přijala, dále registraci u dětského lékaře a především jsme je učili česky. Zvlášť to doučování mě moc bavilo, čeština vždy byla a je mým koníčkem. Ale náročnost práce a dojíždění vlakem v kombinaci s péčí o vlastní děti (nejmladší Juditka byla ještě ve školce) mně nedaly klid a po roce jsem místo opustila. Pamatuji si, jak jsem v den, kdy jsem dala výpověď, šla ulicemi Pardubic domů a přemítala, co bude dál. Ale cítila jsem klid, byla jsem si jistá, že jsem v Boží péči. A odpověď přišla vzápětí – potkala jsem kamarádku z farnosti (byla jsem 40 km od domova) a ta mi nabídla práci, na kterou jsem si již pár dní myslela. Třetím rokem jsem teď asistentkou ve vesnické mateřské škole blízko domova.

Baví tě ta práce?

Ano, práce mě velmi baví. Je to konkrétní pomoc a rozvíjení dovedností dítěte, které mám speciálně na starosti. V naší školce je příjemná, téměř rodinná atmosféra. Snažíme se navzájem si pomáhat, mluvíme o dětech tak, abychom v péči o ně „táhly za jeden provaz“. Často vznikají až bláznivé nápady, jak dětem přiblížit některá témata. Ale když vidím, jak jsou děti šťastné a spokojené, vím, že děláme dobře. Každé je nějak speciální, třeba specifickým stylem výchovy svých rodičů, jiné má nějaký vývojový handicap, náročný rys povahy.... Při práci s nimi mi pomáhá vědomí, že každé je milovaným dítětem Božím. Také mi dochází, že některé skutečnosti v péči o děti vidím až nyní, kdy moje děti už povyroستly, a já jsem podobné situace dříve řešila jinak nebo jsem tápala. Věřím, že své tehdejší nedokonalosti nyní mohu vynahradit „jinde“, často to probírám a svěžuji naší Johance.

V neposlední řadě nyní čerpám cenné zkušenosti pro budoucnost, až nastoupím na místo učitelky.

Můžeš se s námi rozdělit o nějakou zkušenost?

Každý den mám na mysli, že nejdůležitější je vzájemná láska. Snažím se s každou kolegyní promluvit, zeptat se na její starosti i radosti. Ne vždy si rozumíme profesně, máme jiné zku-

Magdaléna Kučerová
(v růžovém oblečení)
s kolegyněmi
a dětmi
z mateřské školy

šenosti nebo názory, ale chci mít ráda každou osobně. Je také mnoho možností, kdy můžu mluvit o víře, o svých postojích. Jedna kolegyně to vždy odmítala a vysvětlovala mi, proč tomu nevěří a jaké má důvody. V době, kdy vážně onemocněla, jsem se snažila ji povzbuzovat, telefonovala jsem jí a konkrétně pomáhala. Nejvíce ji ale posilovaly rozhovory, víckrát plakala a pak i prosila o modlitbu za svoji situaci.

Být maminkou doma a tak trochu i v práci mezi dětmi je krásné, ale zároveň náročné...

To je asi úděl všech učitelek. Přiznávám, že toho bzukotu mám někdy odpoledne už dost, ale těší mě, že se děti zajímají o mou práci, vyptávají se na moje zážitky nebo společně prohlížíme fotky.

Jak odpočíváš? Co je pro tebe v životě největší „nabíječkou“?

Hm, zajímavá otázka! Odjakživa ráda čtu, cokoliv inspirativního (teď zrovna *Slyšte slovo a zpívejte píseň* o životě sv. Cyrila a Metoděje a také knihu o komunikaci s pubertáky). V létě jsme strávili pár dní s mým mužem sami na horách, chodili jsme mimo značené cesty – takhle si představuju odpočinek.

Na vaší krásné rodině je cítit Johančin vliv. Jak hodně s ní komunikujete?

Johanka zemřela před devíti lety, velmi náhle, až později jsme se dozvěděli o její vzácné nemoci. Naše děti byly ještě malé, předškolní, Juditka ji vůbec nepoznala. S jejich dozráváním zákonitě přicházejí mnohé a mnohé otázky, jaká byla, co dělala, chtějí připomínat společné prožitky... a taky jaké to bude, až se setkáme. Moc se na to těšíme a víme, že zůstane jen to, co jsme udělali z lásky.

Za rozhovor děkuje Marie Diblíková

„Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny.“

(Mt 5,9)

SLOVO ŽIVOTA

Listopad 2021

Matoušovo evangelium napsal křesťan pocházející z tehdejšího židovského prostředí, proto obsahuje mnoho výrazů typických pro tuto kulturní a náboženskou tradici.

V páté kapitole je Ježíš představen jako nový Mojžíš, který vystupuje na horu, aby hlásal podstatu Božího zákona: přikázání lásky. Ježíš se jako mistr a učitel posadil, aby toto učení získalo na vážnosti, jak se píše v evangeliu.

A nejen to: On také jako první uskutečňuje to, co sám hlásá. To velmi jasně vychází najevo, když vyhláší blahoslavenství, svůj celoživotní program. V nich se odhaluje radikalita křesťanské lásky s jejími plody: požehnáním a plností radosti. Zkrátka blaženost.

„BLAHOSLAVENÍ TVŮRCI POKOJE, NEBOŤ ONI BUDOU NAZVÁNI BOŽÍMI SYNY.“

V Bibli pokoj, hebrejsky *šalom*, označuje podmínku harmonie člověka se sebou samým, s Bohem a se vším, co ho obklopuje; ještě dnes se používá jako pozdrav, jako přání naplněného

života. Pokoj je především Božím darem, ale je také svěřen nám a záleží na našem přijetí.

Mezi všemi blahoslavenstvími se toto jeví jako to nejaktivnější. Zve nás, abychom vyšli z lhostejnosti a stali se tvůrci svornosti, abychom začali u sebe a kolem nás, a zapojili svůj rozum, srdce i ruce. Vyžaduje snahu starat se o druhé, hojit rány a osobní i společenská traumata způsobená sobectvím, které rozděluje, a podporovat i jakékoli další úsilí v tomto směru. Jako Ježíš, Boží Syn, který splnil své poslání, když položil život na kříži za to, aby znovu sjednotil lidi s Otcem a vrátil na zem bratrství. Proto každý, kdo je tvůrcem pokoje, podobá se Ježíšovi a je stejně jako On uznán za Božího syna.

„BLAHOSLAVENÍ TVŮRCI POKOJE, NEBOŤ ONI BUDOU NAZVÁNI BOŽÍMI SYNY.“

I my můžeme po Ježíšově příkladu proměnit každý den v „den pokoje“, když učiníme přítrž malým i velkým válkám, které se kolem nás každodenně odehrávají. K uskutečnění tohoto snu je důležité vytvářet sítě přátelství a solidarity, podávat pomocnou ruku, ale také ji umět přijmout.

Jak vyprávějí Denise a Alessandro: „Když jsme se seznámili, bylo nám spolu dobře. Vzali jsme se a začátky byly velmi pěkné, i díky narození dětí. S postupem času to začalo být jako na houpačce; už jsme spolu nedokázali vůbec komunikovat a všechno bylo předmětem neustálých diskuzí. Rozhodli jsme se sice, že spolu zůstaneme, ale stále znovu jsme upadali do stejných chyb, nevraživosti a sporů. Jednou nám jedni známí nabídli, abychom se zúčastnili kurzu určeného pro páry v těžkostech¹. Našli jsme tam nejen kompetentní odborníky, ale celou „rodinu rodin“, s níž jsme sdíleli své problémy – už jsme nebyli sami! Světlo se znovu rozsvítilo, ale byl to jen první krok. Po návratu domů to nebylo snadné a dodnes se to občas nedaří. Pomáhá nám, když se staráme jeden o druhého, snažíme se začínat znovu a zůstáváme v kontaktu s těmito novými přáteli, abychom šli kupředu společně.“

Ilustrační kresba: Petr Ettler

„BLAHOSLAVENÍ TVŮRCI POKOJE, NEBOŤ ONI BUDOU NAZVÁNI BOŽÍMI SYNY.“

Chiara Lubichová říká, že Ježíšův pokoj „od nás vyžaduje nové srdce a nové oči, abychom milovali druhé a ve všech viděli stejné kandidáty univerzálního bratrství“.

A dodává: „Můžeme se zeptat: ‚Má tomu tak být i v rozhádaném činžáku? I ve vztahu ke kolegům, kteří mi brání v kariéře? I vůči tomu, kdo přeje jiné straně nebo fandí fotbalovému mužstvu

protivníka? I vůči příslušníkům jiného náboženství nebo jiné národnosti?‘

Ano, každý je můj bratr a sestra. Mír začíná právě zde, ve vztahu, který dokážu navázat s každým bližním. ‚Zlo se rodí v lidském srdci,‘ napsal Iginio Giordani, a ‚pro odstranění válečného nebezpečí je třeba odstranit ducha agrese, vykořisťování a sobectví, z něhož válka pochází. Je třeba obnovit svědomí.‘². Svět se změní, když se změníme my (...). Především když budeme stavět na tom, co nás spojuje, budeme moci přispívat k vytváření mentality míru a pracovat společně pro dobro lidstva. (...) Je to láska, která nakonec zvítězí,

protože je silnější než cokoli jiného. Zkusme tak žít v tomto měsíci, abychom byli kvasem nové kultury pokoje a spravedlnosti. Uvidíme, jak se v nás a kolem nás rodí nové lidstvo.“³

Letizia Magri

1. Srov. 10 anni di „Percorsi di luce“ (10 let „Cesty světla“) – <https://www.focolare.org/famiglienuove>.
2. I. Giordani, *L'inutilità della guerra (Neužitečnost války)*, Roma 2003², str. 111.
3. Ch. Lubichová, Slovo života na leden 2004, taktéž v *Parole di Vita*, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5; Città Nuova, Roma 2017), str. 709–712.

ŽIVOT ZE SLOVA

Ilustrační foto: focolare.org

Soutěž ve vaření

Často, když jsem přišel z práce domů, jsem viděl, jak je má žena unavená. Ptal jsem se Boha, jak bych jí mohl pomoci. Jednou během večere jsem přišel s nápadem týdenní soutěže v kuchyni. Každý z nás musel připravit jednu večeři (společně s babičkou je nás přesně

sedm). Dokonce i náš třetí syn, teenager, který se obvykle spokojil s věcmi takovými, jaké jsou, se do soutěže zapojil.

Jakmile týden uplynul, jedna z našich dcer navrhla, abychom pokračovali a dokonce si dávali známky. Tak to

bylo ještě zábavnější. S velkou radostí jsem si všiml, že se mé ženě ulevilo a byla ráda, že vidí své děti v akci. Když jsme o tom po čase mluvili, řekla mi, že objevuje nové a nepoznané stránky našich dětí.

(G., Slovensko)

Být nablízku

Když papež František mluví o „blízkosti“, vypadá to, že tím ruší všechna pravidla, která jsme si pro své životy zavedli. Podle něj je důležité, jak dokážeme přijímat druhé.

Jednou jsem o tom mluvil v kanceláři. Jedna moje kolegyně s touto myšlenkou nesouhlasila, protože podle ní je to právě tento postoj bez pravidel, který ničí církve. Poslouchal jsem ji, překvapený a sklíčený tím, s jakou rozhodností papeže odsuzuje, přestože je to inteligentní žena a po svém způsobu praktikující katolička. Od toho dne jsem se tomuto tématu vyhýbal a kdykoli na mě zaúto-

Ilustrační foto: M. Broschová

čila nějakým článkem o papeži, pokusil jsem se rozhovor odvrátit.

Před časem mi zatelefonovala, že nemůže přijít do práce kvůli problémům se svou dcerou, která má mentální anorexii. Hned jak jsem mohl, zašel jsem k nim a zjistil, že dívka je v ohrožení života.

Moje žena je psychologka. Popřesouváním různých povinností se jí podařilo vytvořit čas, aby se jí mohla věnovat. Nyní se tato dívka už má lépe a často bývá u nás doma.

Kolegyně mi napsala zprávu: „Teď už chápou, co papež myslí slovem ‚blízkost‘.“

(C., Francie)

Kolektivní spiritualita

DUCHOVNÍ INSPIRACE

Přinášíme další část představení toho, co patří ke kolektivní spiritualitě Hnutí fokoláre.

SPOLEČNÁ MODLITBA

I v Hnutí fokoláre se modlíme a zvláště blízká je nám modlitba liturgická, jako je mše svatá s nejsvětější eucharistií, protože se jedná o modlitbu církve. Máme-li nějakou zábranu, můžeme všechno vynechat, ale nikoli mši svatou.

Pro nás je charakteristická společná modlitba, které učil Ježíš. Nazýváme ji „*consenserint*“, protože je založena na jeho slově: „Jestliže se shodnou (*consenserint*) na zemi dva z vás na jakékoli věci a budou o ni prosit, dostanou ji od mého nebeského Otce“ (Mt 18, 19).

Meditaci děláme z Písma svatého nebo z textů naší spirituality a potom ve vhodnou chvíli sdělujeme bratřím plod naší meditace, protože nám má záležet na svatosti druhého stejně jako na naší.

V našem hnutí děláme také dny duchovní obnovy a duchovní cvičení. Na programu jsou duchovní témata, která meditujeme v mlčení a v samotě, ale i rozhovory a bratrské sdělování sloužící ke společnému povzbuzení.

JEŽÍŠ MEZI NÁMI

Chce-li křesťan milovat Boha na cestách spíše individuálních, často to od něho vyžaduje postupnost, výstup po stupních při cestě na horu dokonalosti.

Kolektivní cesta má rovněž svůj vývoj, ale táhne křesťana hned vzhůru a větší měrou ho staví na vrchol. Vyžaduje si to přítomnost Ježíše uprostřed nás.²¹ Ježíš, který žije mezi lidmi a v každém z nich, se nemůže nacházet na půli cesty; On je vždy dokonalý. Jestliže roste, roste v dokonalosti.

Při kolektivní cestě už stojíme na vrcholu a kráčíme po hřebeni překonáváním všech velkých či malých zkoušek s Ježíšem ukřižovaným a opuštěným, až dospějeme k cíli, který nám určil Bůh.

Pro nás, kdo jdeme po cestě jednoty, je přítomnost Ježíše uprostřed bratří zásadní.

Aby nás neohrožovalo naše osobní selhání, musíme stále oživovat jeho přítomnost ve všech našich centrech a v našich společenstvích. Jestliže vůle Boží vyžaduje, abychom byli ve světě rozptýleni a sami, podporuje nás láska k Ježíši ukřižovanému a opuštěnému, ale přitom musíme hledat každou příležitost, abychom nastolili jeho přítomnost s některým bratrem z Ideálu.²² Jen tak budeme mít stále světlo, sílu, pokoj a elán.

Ježíš mezi námi je nositelem toho „čehosi navíc“, co charakterizuje naše charisma. Tak jako u elektřiny, přestože je na obou pólech napětí, světlo nevydává, dokud se nespojí póly, stejně tak i dva lidé nezakusí typické světlo našeho charisma, dokud se láskou nespojí v Kristu.

Ježíš uprostřed nás není skutečností, která se může projevat jen občas, ale je to podstata našeho života, musí tady být stále. Není jen cílem, ale je i východiskem: „Především se mějte navzájem vroucně rádi“ (1 Pt 4,8).

Pro nás při našem apoštolátu, při studiu, při práci a také při modlitbě i v našem úsilí o svatost má všechno význam a cenu, je-li mezi bratry přítomen Ježíš, který je „normou všech norem“²³ našeho života.

Svatosti dosáhneme, kráčíme-li k Bohu v jednotě.

„VNĚJŠÍ HRAD“

Svatá Terezie z Avily, učitelka církve, hovoří o „vnitřním hradu“. Je to nitro duše, kde přebývá Boží majestát, který během svého života máme objevovat a nechat mu cele zazářit tím, že překonáváme různé zkoušky. To je vrchol svatosti na cestě převážně osobní, i když ona sama k této zkušenosti přivedla všechny své dcery.

Avšak přišel okamžik – je to přinejmenším naše povolání – abychom kromě „vnitřního“ hradu objevovali, osvěcovali a vytvářeli i „vnější“ hrad.

My vidíme celé Hnutí fokoláre jako vnější hrad, kde Kristus je přítomný a osvěcuje každou jeho část od centra až po periferii.

Uvážíme-li, že tato nová spiritualita, kterou Bůh dnes dává církvi, se dostává i k zodpovědným za společnost a za církve, ihned pochopíme, že toto charisma nečiní vnější hrad jen z našeho Díla, ale směřuje k tomu, aby ho vytvářelo z těla celé společnosti i církve.

(Pokračování příště)

Chiara Lubichová

(Převzato z knížky *Cesta ke společenství*, nakladatelství Nové město, Praha 2005)

21. Viz str. 56-62 v knížce – pozn. vydavatele.

22. Už od prvních válečných let dávala Chiara Lubichová jméno „Ideál“ tomu světlu, jímž se cítila být zasažena a které podle ní přicházelo shůry. Termín tedy zahrnuje i všechny myšlenky, které posloužily pro založení Hnutí fokoláre. Týkají se jak jeho spirituality, tak jeho struktury – pozn. vydavatele.

23. Autorka má na mysli princip živý v Hnutí fokoláre, který spočívá v tom, že ve všem se klade na první místo vzájemná láska. Je to princip, který figuruje jako *Předpoklad* Všeobecných stanov Díla Mariina a pravidel jeho jednotlivých větví a zní takto: „Vzájemná a trvalá láska, která umožňuje jednotu a vnáší do společenství Ježíšovu přítomnost, je pro členy Díla Mariina základem jejich života v každém jeho výrazu: Je to norma všech norem a předpoklad každého dalšího pravidla“ – pozn. vydavatele.

Ilustrační foto: K. Bujňáková

Charisma a instituce v počátcích Hnutí fokoláre

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

Návrat ke kořenům

„Prst Boží“ arcibiskupa de Ferrariho

„Hic digitus Dei est“ - řečeno církevní latinou té doby - neboli „Tady je prst Boží“, je známý výrok tridentského arcibiskupa Carla de Ferrariho (1885 až 1962), který těmito slovy jako první z církevních představitelů vyslovil své přesvědčení, že život vznikající během druhé světové války okolo Chiary Lubichové není jen dočasné náboženské vzplanutí několika děvčat, ale má základ v trvalém Božím daru. Byl to on, kdo udělil tomuto společenství první schválení na diecézní úrovni a stal se jeho ochráncem a podporovatelem i v době, kdy překročilo hranice Trentina a začalo být předmětem zkoumání nejvyšších míst katolické církve.

Tridentským arcibiskupem byl de Ferrari jmenován v roce 1941 jako nástupce Celestina Endriciho, výrazné osobnosti a zapřisáhlého odpůrce fašistického režimu. V porovnání s ním byl vnímán jako „prelát s fašistickým a patriotickým citěním“, jak se vyjádřil jeden z místních státních funkcionářů při jeho jmenování. Jeho vstup do úřadu vzbudil značné kontroverze, projevované i otevřenými protesty, protože nesplňoval očekávání těch, kdo si přáli za arcibiskupa někoho, kdo půjde v Endriciho politické linii.

Je pravda, že jeho styl byl navenek méně průrazný a na rozdíl od některých italských biskupů nevystupoval otevřeně proti fašismu. Nicméně nenaplnil očekávání režimu a na důležitých církevních pozicích ponechal osoby jmenované Mons. Endricim, včetně pomocného biskupa Oresta Rauziho, který byl mnohými lidmi očekáván jako nový arcibiskup; nebál se tedy jeho rivalitu.

Do Tridentu přichází z Carpi, kde byl předtím biskupem od roku 1936. Pociťoval zpočátku úzkostlivou obavu, že nedokáže pokračovat v pastýřské práci na úrovni dosažené obrovským dlouholetým úsilím svého předchůdce. Lišil se od něho osobnostně, byl méně bojovný, ale nikoli nasazením pro svou službu. Někteří, kdo ho znali, ho dokonce přirovnávali k Angelovi Roncallimu, budoucímu papeži Janu XXIII., který byl jeho přítelem. Spojovala je nejen poněkud korpulentní fyzická konstituce, ale především dobrota, srdečnost, lidskost a také smysl pro humor i pro

nikavá intuice vnímat „nové vanutí“ v církvi.

To se u de Ferrariho projevilo již v době jeho působení v Carpi, když navzdory pochybovačným hlasům byl osloven „Dílem malých apoštolů“ vznikajícím okolo kněze Zena Saltiniho, které nezapadalo do struktur tehdejší církve. I zde spatřil „prst Boží“, podobně jako později v Tridentu u fokolarínek. A ani zde se nemýlil, protože z tohoto díla vznikla dodnes existující a životaschopná komunita Nomadelfia, vyznamenaná návštěvou papeže Františka v květnu 2018, ve stejný den, kdy zavítal do Loppiana.

Arcibiskupova pastorační linie se jasně ukázala hned od počátku v jeho projevech, pastýřských listech i korespondenci. Již ve svém prvním progra-

*Není to postoj
chladné povinnosti
a podřízenosti,
ale skutečného
přesvědčení,
že charisma biskupa
je zárukou jednoty
církve
a její mateřskosti,
o níž Chiara nikdy
ani na chvíli
nezapochybovala.*

Tridentský
arcibiskup
Carlo
De Ferrari

movém listě adresovaném tridentskému obyvatelstvu zdůraznil neocenitelnou hodnotu lásky jako „nejvyšší ctnosti, která je šťastným souhrnem všech ostatních“. Zdůrazňoval důležitost náboženské formace aktualizované podle moderních požadavků a Katolickou akci i ostatní asociace nabádal, aby ve své práci s lidmi „šly více do hloubky než do šířky“. Zdůrazňoval potřebu modernizace pastýřské práce a neváhal vyzvat k obraznému „vyvětrání našich sakristií a presbytářů“.

Když psal tato slova, jistě si nebyl vědom toho, že v jeho diecézi se brzy potom začne rodit laické společenství charismaticky naplňující jeho touhu po obnově a že on se stane jedním z „porodníků“ napomáhajících tomuto dítěti spatřit světlo světa pod mateřskou ochranou a péčí církve, kde se ne vždy setkávalo s přijetím a pochopením.

Již v únoru 1945 dostává arcibiskup od vedoucích Katolické akce upozornění na projevy „falešného mysticismu“ u skupiny děvčat patřících do třetího františkánského řádu, která se vymykají aktivitám Katolické akce. Ta byla v té době dominantním katolickým laickým sdružením, skutečnou mocností s téměř padesáti tisíci registrovanými členy, dvěma periodiky, rekreačním zařízením a jinými strukturami. Vykonávala mnoho dobrého, ale její členové byli vychováni v duchu horlivých bojovníků za Krista, u nichž vzbuzoval pochybnosti způsob, jakým fokolarínky hlásaly přikázání lásky ke všem, včetně komunistů. A ještě navíc, sám bratr hlavní iniciátorky byl také komunista!

Mons. Carlo de Ferrari
(vpředu vlevo)
na mariapoli v Dolomitech.

Foto: archiv Città Nuova

V reakci na to se arcibiskup setkává se zodpovědným za třetí řád sv. Františka P. Casimirem Bonettim (1915–2014), aby se dověděl více a vytvořil si svůj vlastní názor na tuto skupinu. Na základě toho i z pozdějších osobních setkání s fokolarinkami arcibiskup pochopil, že se jedná o nedorozumění vyplývající nejspíše z některých výrazů používaných děvčaty s bezelstnou naivitou, jako například „domek lásky“, jímž označovaly první fokoláre na Kapucínském náměstí. Naopak oceňuje jejich morální bezúhonnost a přímo zázračný početní nárůst skupiny (zvláště mezi ženami), který může způsobovat závist u části kléru i obavu rodin, aby jejich dcery kvůli fokoláře „neztratily rozum“.

V té době začíná mezi Chiarou a arcibiskupem čilá korespondence, která bude pokračovat až do jeho smrti. Oslovuje ho ve svých dopisech „Vaše Výsosti“ a „Otče“. Oba tituly jsou výrazem jejího postoje vůči představiteli hierarchie:

úcty a lásky, odrážející Ježíšovo „Kdo vás slyší, mě slyší“ (srov. Lk 10,16). Není to postoj chladné povinnosti a podřízenosti, ale skutečného přesvědčení, že charisma biskupa je zárukou jednoty církve a její mateřskosti, o níž Chiara nikdy ani na chvíli nezapochybovala.

Z arcibiskupových listů Chiaře je zase vidět, že stále více vnímá onen „prst Boží“, který mu ukazuje na nesmírnost charismatu, u jehož zrodu stojí, a možná se zároveň varovně pozvedá vůči němu samotnému, aby pod tlakem okolí nezareagoval unáhleným soudem. Dosvědčuje to jeho výrok vyslovený o několik let později: „Nechtěl bych, až přijdu na onen svět, aby mi Ježíš řekl: „Ty jsi neschválil jedno moje dílo.“

Jeho pozici musíme vidět církevní optikou té doby, tolik odlišné ode dneška. V očích představitelů tehdejší církve bylo Hnutí fokoláře novinkou nepadající do rámce tehdy platného kanonického práva. Není to řeholní řád

ani sekulární institut nebo asociace typu Katolické akce, ale společenství, v němž žijí spolu různé kategorie Božího lidu. Ve vzájemných vztazích se nezdůrazňuje rozdílnost mezi hierarchií a laiky, ale spíše bratrskost a sesterskost, kde ženy mají svou výraznou roli.

Přes všechny tyto otazníky vyzval arcibiskup de Ferrari fokolarínky, aby sepsaly své první stanovy. Měly 27 článků s důrazem kladeným na „lásku jako ústřední myšlenku evangelia“, a na „jednotu pochopenou v naplňování Ježíšovy závěti *ut omnes unum sint* (Jan 17,21)“. Základním prostředkem k dosažení tohoto cíle je „zakládání fokoláře lásky“, jejichž členové touží přinášet evangelní ideál lásky a jednoty do světa a do prostředí, kde pracují a vykonávají své aktivity. Arcibiskup je schválil dne 1. května 1947 pod názvem „Stanovy Fokoláře lásky (Apoštolové jednoty)“ a o rok později prodloužil jejich platnost na tři roky.

Tím se uzavřela jedna etapa na dlouhé a pro mladé hnutí bolestné cestě k jeho definitivnímu schválení, na které Mons. de Ferrari doprovázel Chiaru již nikoli jako přímý aktér, ale stále jako ten, kdo její charisma pochopil a svým způsobem i žil.

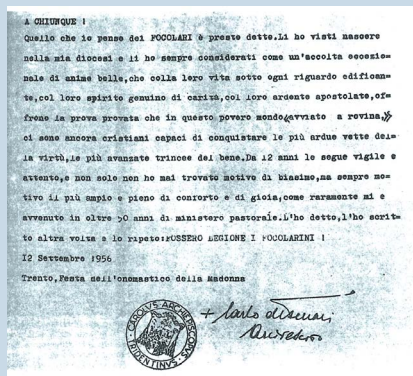
Jiří Kratochvíl

Použitá literatura:

- Lucia Abignente, „Qui c'è il dito di Dio“. Carlo de Ferrari e Chiara Lubich: il discernimento di un carisma, Città Nuova, Roma 2017.
- Bernhard Callebaut, *La nascita dei Focolari; storia e sociologia di un carisma (1943-1965)*, Città Nuova, Roma, 2017.
- Tanino Minuta, *Uvěřili jsme v lásku*, Nové město, Bratislava 2018.

Pro každého!

To, co si myslím o FOKOLÁŘI-NECH, se dá říci velice rychle. Viděl jsem je, jak vznikli v mé diecézi, a stále jsem je považoval za výjimečné sdružení krásných duší, které svým životem z každého hlediska povzbudivým, svým duchem ryzí lásky a svým horlivým apoštolátem dokazují, že v tomto ubohém světě řítícím se do zkázy jsou ještě křesťané, schopní dosahovat nejvyšších vrcholů ctnosti a nej přednějších

Vyjádření arcibiskupa Carla De Ferrariho o fokolarínech: „Pro každého“.

ších pozic dobra. Již po dvanáct let je bděle a pozorně sleduji a nejen, že jsem nenašel důvod k výtce, ale jsou pro mne stále větším a hlubším důvodem útěchy a radosti, jakou jsem za padesát let své pastýřské služby jen zřídka zažil. Už jsem to řekl a napsal jindy a nyní to opakuji: KÉŽ BY FOKOLÁŘIŮ BYLA CELÁ LEGIE!

12. září 1956

Trident, Svátek jména Panny Marie

Odvažte se být jedno: Odvaha k jednotě v rozděleném světě

Z Hnutí FOKOLÁRE

Přítomní biskupové se zástupci mládeže v Castel Gandolfo.

Každým rokem se na několik dní setkává ekumenická skupina biskupů různých církví - přátel Hnutí fokoláre. Rádi obvykle citujeme slova Ježíšovy velekněžské modlitby s prosbou, aby všichni byli jedno. Jak tuto modlitbu svého Pána naplnit? O určité odpověď se snaží ekumenické společenství biskupů, které po řadu let prožívá duchovní jednotu a každoročně při svých setkáních uzavírá slib vzájemné jednoty a lásky, být to není jednota instituční.

Pandemická opatření loni a letos nedovolila uskutečnit obvyklá setkání na jednom místě, a tak bylo řídicím výborem rozhodnuto uspořádat setkání 24.-25. září 2021 online. V Centru Mariapoli Hnutí fokoláre v Castel Gandolfo u Říma se setkala skupina těch, kteří byli zapojeni do přípravy přenosu. S pomocí řady obětavých pracovníků fokoláre bylo setkání vysíláno do 44 zemí světa, do 70 církví a překládáno simultánně do patnácti jazyků. K setkání se připojily téměř dvě stovky biskupů katolic-

kých, pravoslavných, luterských, anglikánských, metodistických, reformovaných a letničních. Ve dvoudenním setkání se střídaly modlitby, výklady, osobní svědectví a ekumenické zkušenosti.

Toto setkání přijalo povzbuzení od nové prezidentky fokoláre - arabské křesťanky Margaret Karramové, která z vlastní izraelsko-palestinské zkušenosti ví, jak je jednota nesnadná a jaké jsou její překážky. Z videozáznamu zazněla slova Chiary Lubichové, zakladatelky fokoláre, aby další biskupové byli seznámeni s charismatem jednoty a důrazem na Ježíše v našem středu. Bylo úžasné sledovat na obrazovce biskupy z různých částí světa, kteří se k přenosu připojili. Z naší země jsme do přenosu s biskupem Františkem Radkovským předtočili svou ekumenickou zkušenost z květnového setkání na Bílé Hoře, kde si 60 katolických kněží a 60 protestantských pastorů vyznalo hříchy minulé i současné a vyjádřilo odpuštění, smíření a odvahu ke spolupráci. Někteří na tuto zkušenost reagovali a viděli v ní inspiraci pro řešení svých

historických rozdělení. Bylo povzbuzením, že za námi na dva dny z České republiky přijel katolický biskup Antonín Basler z Olomouce a evangelický luterský biskup Tomáš Tyrlík z Českého Těšína.

Tomuto setkání zaslal svůj pozdrav primas anglikánské církve arcibiskup z Canterbury Justin Welby a ekumenický patriarcha z Konstantinopole Bartoloměj I. Skupina těch, kteří byli v Římě, byla po online setkání přijata papežem Františkem ve Vatikánu. Také toto setkání bylo vysíláno přes internet. Papež vyjádřil vděčnost za setkání a povzbudil k odvaze naplnit Boží „sen“ jednoty a harmonie ve světě. Zdůraznil, že jde o jednotu, která nestírá rozdíly, ale spíše je posiluje a harmonizuje. Podle jeho pohledu ti, kteří stojí v čele církví, nemají usilovat o vnější jednotu a uniformitu, ale jsou pověřeni úkolem zápasit o jednotu v tajemném společenství církve v Kristu a v Duchu Svatém. Církev je živé tělo, lidé jsou na cestě v dějinách a zároveň i za dějinami. Papež František vyzdvihl zápas o jednotu těch, kteří bojují ve velmi těžkých podmínkách současného světa a často za to těžce platí.

Letošní online setkání biskupů nebylo marné a přivedlo k zápasu o jednotu další spolupracovníky. Vděčné ohlasy byly povzbuzením pro všechny, kteří na přenosu spolupracovali. Ze setkání vyplývá úkol pokračovat v těchto setkáních i v jednotlivých regionech. Jsem vděčný za týden, který jsem prožil v Castel Gandolfo a v Římě, a že jsem mohl být součástí těchto významných a vzácných projevů jednoty Kristovy církve.

*Pavel Černý,
kazatel a emeritní předseda
Církve bratrské
a Ekumenické rady církví*

Česká skupina ve vatikánských zahradách, zleva Tomáš Tyrlík, Antonín Basler a Pavel Černý.

Společná chalupa: koncept, který předběhl dobu

Z Hnutí FOKOLÁRE

Zrekonstruovaná chalupa v zimě.

Rekonstrukce
v roce 2012.

Foto: archiv sdružení Rodiny

Říčky - pro někoho pojem i srdeční záležitost. Bývalá fara v obci Říčky v Orlických horách nabízí jedinečné prostředí pro nejrůznější pobyty, ať už společenství rodin nebo širokého příbuzenstva. Celoročně sem rádo jezdí trávit své dovolené, prázdniny nebo tábory mnoho lidí, a to nejen z Hnutí fokoláre. Co je ale skryto v těchto zdech a v tomto nápadu nám přiblížili Karel Karel Diblík st. a jeho syn Petr.

Co byl hlavní popud, že jste se jako rodiny rozhodly řešit společný prostor na víkendy a prázdniny?

Karel: V Chocni se v roce politického uvolnění 1968 vytvořilo křesťanské společenství se silnou vizí společného života. Tito mladí zažili, že kde jsou lidé shromážděni v Ježíšově jménu, ve vzájemné lásce, zažívají silné plody Boží přítomnosti, které touží za-

žívat znovu a znovu. Je jim spolu dobře, cítí se naplněni. Pán odpovídá na touhy po Něm a možná se toto vtělilo nějakým způsobem právě do společného budování a pobývání na bývalé faře v Říčkách.

Petr: Vlastně to byla odpověď na nabídku, která se k tomuto společenství dostala přes kněze Josefa Dostála v roce 1980. Napadlo ho, že nevyužívaná fara v Říčkách by mohla sloužit rodinám. Hned si to místo zamilovaly: čistý vzduch, malebnost orlických kopečků a zanedbaná fara, která skýtala možnost tvořit něco společně.

Jak jste chalupu využívali v prvních letech?

Petr: Ze začátku to bylo jen pár rodin z Chocně. Vše bylo skromné, nebylo třeba se objednávat dlouho dopředu. O pobyty na Říčkách nebyl zdaleka takový zájem jako dnes a navíc, vřdy-

ky jsme se do těch tří místností vešli - rozuměj zmáčkli, ať nás bylo deset nebo třeba čtyřicet. Možná nevysloveným, ale důležitým formačním prvkem bylo vřelé společenství více rodin, které nepojila pokrevní přízeň. Vařilo se společně, lednička byla společná, výlety na borůvky, bylinky a za krásami hor, vše se vymýšlelo živelně a spolu. Zásadní byly společné začátky a ukončování dne modlitbou a sdílením. Na stěně visel italský nápis - Sempre, subito con gioia - vždy, hned a s radostí... evangelní výzva k tomu mít rád všechny okolo sebe, kterou často připomínala Chiara Lubichová.

Karel: V začátcích, a mnoho let potom, se žilo na faře Slovo na den (věta z evangelia), večer jsme si říkali zkušenosti, které kdo udělal s tímto slovem. Samozřejmě včetně dětí. Později jsme měli uschlou, asi metr vysokou pokojovou rostlinu, na kterou jsme zavěšovali zelené lístečky. Každý lísteček byla něčí zkušenost. Tímto praktickým žitím v duchu vzájemné lásky se vytvořilo i ono zvláštní krásné klima, které mnozí pociťují až dodnes. Dokonce i ti, kdo tu nikdy předtím nebyli. Tento vědomý život byl i pracný, vzpomenout si během dne na Slovo, hledat způsob, jaký krok lásky mohou udělat... ostatně je to stejné jako se Slovem života i dnes.

Milé je, že se stane velmi vzácně, že bychom narazili na úmyslné poškození věcí, většinou jde o tolerovatelné opotřebení nebo poškození. I to však musí někdo opravovat.

Byly nějaké důležité mezníky v užívání této chalupy?

Petr: Z původně spartánských podmínek se během těch čtyř desetiletí postupně vyklubala chalupa odpovídající dnešnímu očekávání pohodlné dovolené. Ono chození pro vodu do studánky, suché záchody, topení výhradně pevným palivem, spaní i mnoha rodin jen ve třech pokojích (a dětí někdy i na

půdě na seně) mělo samozřejmě své kouzlo, bylo to romantické a pro děti cenným vkladem do života, nicméně zdaleka ne každý má náturu v takových podmínkách fungovat. Zbudováním nových sociálek na konci 90. let se chalupa stala atraktivní pro mnohem víc lidí a po velké rekonstrukci a zvýšení kapacity půdní vestavbou před 10 lety si říčkovská chalupa získala oblibu snad u všech, kdo toto místo navštívili.

Karel: Ve vhodných chvílích vždy přišli vhodní lidé. Vzpomínám na Františka Eliáše staršího – který měl zvláštní schopnost „postavit se čelem“ i k zdánlivě neřešitelným stavebním úskalím (například sundali jsme střechu a zjistili, že máme budovu pokleslou na jedné straně o 40 cm...). On nepropadl zmatku a vždy si poradil.

Jak se vám daří dělat rozhodnutí ve větším počtu lidí?

Petr: Myslíme, že daří. Ale nevnímáme to jako naši zásluhu. Možná vlastně ani není přirozené, že za čtyři desetiletí nedošlo k nějakému rozkolu. Ale bere to s pokorou, a věříme, že i další generaci půjde víc o vztahy, než aby si někdo prosazoval jen svůj pohled na věc. Po 25 letech užívání jsme faru od biskupství za symbolickou cenu koupili. Do kupní smlouvy jsme ale vymysleli závazek, že toto místo bude sloužit v křesťanském duchu a nemůže se dál prodat, leda zpět vrátit církvi. Je to jakási pojistka, abychom zůstali jen správci a ani v budoucnu si na toto místo nikdo nedělal výhradní právo.

Karel: Vícekrát jsme se setkali s oceněním typu „Jak to děláte? To by se nám také líbilo“. Je třeba říct, že romantická složka je krásná, ale udržovat objekt a zařízení v dobrém stavu, stále ho vylepšovat, vyžaduje i něčí osobní nasazení. Neumím si to představit bez nějakého tahouna s konkrétním jménem nebo jmény. Má-li přijet jedno dvě auta lidí na brigádu, je ji potřeba připravit a ta příprava dá často více práce než vlastní brigáda, kde brigádníci dostanou už jen zadání a všechny potřebné nástroje a materiál a nejlépe i popis, jak danou práci udělat. Bez takového dělného člověka nebo lidí si „jev Říčky“ neumím vůbec představit. Že to není standardně finančně kompenzováno asi nemusím připomínat. Ono to ani komerčně nejde. Takto ale funguje více dobrovolnických organizací (pokud to někteří lidé nemají jako své běžné placené zaměstnání). Mnoho let mi trvalo, než jsem pocho-

Prázdniny na Říčkách.

pil, že pracovat v Charitě (jako zaměstnanec) vůbec nemusí znamenat „dělat charitu“. Ale také může – skrz nasazení, nižší odměňování apod.

Mimoto jezdí skupina lidí blízkých „faře Říčky“ dvakrát ročně na velký úklid – jarní a podzimní – kdy se vše čistí do „gala stavu“ a dotahují se drobnosti v údržbě domu, doplňují se ztracené či zničené věci atd. Bývají to vždy jeden až dva dny v plném nasazení – a bývá to současně velmi krásné, určitě nejde jen o oběť, ale i o krásný čas spolu, kdy se pěkně protáhneme, občas zapotíme a je nám fajn při společných chvílích u stolu a při sdílení života.

V čem vidíte smysl společného užívání chalupy?

Petr: Ve sdílení života. Svým způsobem koncept říčkovské chalupy předběhl dobu. Dnes se hodně mluví o ekologii a výhodách, když věci slouží širší komunitě a jsou využité naplno. S ničím novým jsme nepřišli, vše společné přitom s jasnými pravidly a správcem, tak jak tomu je na Říčkách, měli již první křesťané. Tohoto ducha zakusit, aspoň tu a tam na týden či víkend, může být dobrou inspirací pro každodenní život, nám i našim dětem.

Máme velkou radost, že podobně dnes funguje také fara v Sudějově, která převzala stanovy našeho říčkovského sdružení „Rodiny“. Obě fary jsou dnes plně využité a přišla nabídka třetí, kousek od Sudějova. Pokud se pro toto místo podaří najít správce, „tátu“, který by si vzal dané místo za své (tak jako na Říčkách Milan Marek a v Sudějově Lukáš Bajer), bude možnost nabídku dostupných dovolených pro rodiny zas o kus rozšířit.

*Za rozhovor děkuje
Magdalena Broschová*

VÍCE INFORMACÍ A MOŽNOST REZERVACE TERMÍNU:

ŘÍČKY:

www.rodiny.unas.cz,
Milan Marek:
marek.milan@centrum.cz,
tel.: 603 529 903

SUDĚJOV:

www.farasudejov.cz,
rodiny@farasudejov.cz,
Ludmila Bajerová:
tel.: 732 805 525

Fota: K. Brosch

Táborák u chalupy.

„On my way“ – Na mé cestě

ON MY WAY

Představení projektu
On my way v září 2021.

became the way for me.

Foto: archiv Josef Bambas

Jedna ze skupinek dobrovolníků letošního SummerJobu pracovala ve Vídni, a to na přípravě nového projektu „On my way“. Dorotea Meisnerová ho ostatním „SummerJobákům“ představila slovy: „Už vloni jsme ve

Vídni pracovali na projektu „On my way“ fokolarínů. Jde o možnost pro každého z nás přijet do jejich komunity a strávit tam ať už den, měsíc, rok nebo jak dlouho byste potřebovali. Slouží to k zastavení, přehodnocení

svého vlastního života, nalezení svoji cesty.

U kluků už to rok funguje, prostřídalo se jich tam asi sedm. Nyní se otevírá holčičí komunita. Za sebe bych řekla, že jsem tam hodně vnímala přijetí. Vůbec nikdo vás tam nehodnotí. Můžete být úplně sami sebou. Tato otevřenost je velmi důležitá. Pomůže vám to najít sami sebe a pochopit svoje směřování. Jedním z pilířů tohoto projektu je život v komunitě, dalším je vztah s Bohem a vztah k sobě samému. To je něco, co během dnů, které tam strávíte, můžete zvelebovat. Kdybyste se tam někdo vydal, tak se tam se mnou potkáte.“

Dorotea se totiž rozhodla na rok přerušit studium psychologie na Univerzitě Palackého v Olomouci a od konce září již je ve Vídni. Dodala: „Chtěla bych vás tam pozvat, protože si myslím, že je to hodně dobrá zkušenost. A není to vůbec nábor do fokoláre, ale čas pro vás.“

Ptáte se nás...!

„Jednou z výzev Chiary Lubichové byla touha, aby se každý z nás stal ‚lokomotivou‘, tedy ‚tahounem‘, nositelem Božího slova a Ideálu všude, kde žije a působí... nejen připojeným vlečeným vagonkem. Co pro vás znamená tato výzva? Jak tomu dnes mladí rozumí?“

Tuto otázku jsme předali holkám gen 2, které odpovídaly takto:

Marie Zimová:

Tato otázka je pro mě opravdu výzvou, protože bych se takovou „lokomotivou“ ráda stala. Snažím se o to svým chováním v životě. Často to znamená přijímat lidi okolo sebe, například v práci (začala jsem minulý rok pracovat na základní škole), takové, jací jsou, nacházet při společných rozhovorech hlavně to pozitivní. Být dětem nápomocná, ale zároveň i s láskou vidět hranici, které chování ještě u dětí budu tolerovat a které

ne. Hlavně myslím, že je důležité dávat příklad, chovat se tak, jak by se asi zachoval Pán Ježíš.

Je pro mě výzvou udělat někdy první krok, ať už v rodině nebo mimo ni. Často si říkám, proč zrovna já mám udělat první krok? Proč ne někdo jiný? Někdy je těžké se překonat. Ale právě takto se, myslím, můžeme stávat více „lokomotivou“ a inspirovat k tomu i ostatní.

Sára Suchá:

Znamená to pro mě dokázat i v těch nejnáročnějších chvílích vidět (nebo alespoň hledat) Světlo a přinášet ho ostatním. Usmát se, podat pomocnou ruku i tomu, kdo se k nám nechoval v minulosti vždy hezky nebo nám není tak sympatický jako někdo jiný.

Ne vždy se mi to daří, ale v tom právě vidím tu výzvu, abych se snažila stále znovu a znovu.

Marie Vichrová:

Za sebe to vnímám jako pobídnutí směřované úplně každému, aby přispěl svými silami vždy tam, kde zrovna je, aby se nebál vyjít ze své komfortní zóny, vzal věci do svých rukou, zabral, ale i přibrzdil a někdy dokázal počkat a poslouchat. Zároveň se mi v přirovnání k lokomotivě líbí to, že přestože sama lokomotiva odvádí velký (zásadní) díl na posun vpřed, bez zapojených vagonků (přátel, rodiny, kolegů, spolužáků, ...) by její snaha postrádala svůj smysl a potenciál... Jedeme v tom všichni společně... a díky odvážným lokomotivám jízda získává na lesku, kráse a originalitě ☺.

Marta Talířová:

Myslím, že to neznámá být nutně viditelným leaderem, spíš snažit se inspirovat ostatní k dobru a lásce. Třeba nenápadně a v drobnostech, ale vytrvale a s nasazením.

JARMILKA

PODLE SKUTEČNÝCH UDÁLOSTÍ PÍŠE A KRESLÍ HELF A CZINA

MARUŠKA DĚLALA VEDOUČÍ NA KŘEŠŤANSKÉM TÁBOŘE. MEZI DĚVČATY BYLA TAKÉ JARMILKA, HOLČÍČKA, KTERÉ BYLO ALE TŘEBA VĚNOVAT TROCHU VĚTŠÍ PÉČI. NEMLUVILA A TAKÉ SE NECÍTILA DOBŘE VE VĚTŠÍ SKUPINĚ LIDÍ.

HNED PO PRVNÍM RUŠNÉM DNI SE VEČER STOČILA DO KLUBÍČKA NA POSTELI A MARUŠKA NEUMĚLA PŘÍJÍT NA TO, CO JÍ JE A JAK JÍ ULEVIT.

NA TÁBOŘE BYLY SPOLU PROTO, ABY SE NAUČILY VZÁJEMNÉ LÁSCY A JEDNOTĚ. HOLKY ALE HNED PO SNÍDANI POPADLY MOBILY A KOUKALY JEN DO NICH. MARUŠKA VYHLÁSILA, ŽE KDO ODEVZDÁ NA CELÝ JEDEN DEN MOBIL, MŮŽE ZÍSKAT PRO SVOU SKUPINU AŽ DVA BODY NAVÍC.

VYSVĚTLILA JIM, ŽE ŽÍT VE VZÁJEMNÉ LÁSCY ZNAMENÁ VŠÍMAT SI JEDNA DRUHÉ, POZNAT, KDYŽ JE NĚKDO SMUTNÝ NEBO SE CÍTÍ SÁM A PAK UDĚLAT VŠECHNO PRO TO, ABY SE CÍTIL DOBŘE.

MÁME TADY JARMILKU. ONA SICE NEMLUVÍ, ALE URČITĚ NAJDETE NĚJAKÝ ZPŮSOB, JAK BYSTE JÍ MOHLY UDĚLAT

RADOST.

DRUHÝ DEN SI HOLKY DĚLALY ÚČESY A JARMILKY, KTERÁ JE SLEDOVALA, SE ZEPTALY, JESTLI CHCE TAKY COPÁNKY NEBO DRDOL. JARMILKA SI VYBRALA COPÁNKY, DVĚ HOLKY SE JÍ VRHLY NA HLAVU, PLETLY A PŘITOM SI VYPRÁVĚLY. S JARMILKOU MLUVILY TAK, ABY MOHLA JEN KÝVAT JESTLI ANO NEBO NE.

TEN DEN JARMILKA ZAPADLA DO PARTY, POZNALA, CO JE TO VZÁJEMNÁ LÁSKA, A USÍNALA NA POSTELI SICE SCHOULENÁ DO KLUBÍČKA, ALE S ÚSMĚVEM OD UCHA K UCHU.

Foto: Roberto Cipollone, Facebook

Ciro – Roberto Cipollone:
Tři bratři.

Krása a ošklivost

(ZA)MYŠLENKA

KRÁSA

„To je krása!“ Jedno ze zvolání, které nejlépe vyjadřuje radost, plnost srdce. Neříkáme: „To je ale pravda!“, „To je ale dobré!“, ale prostě „To je krása!“, protože krása je také výrazem pravdy a dobroty. Bez krásy nás zaplavuje smutek a umíráme, jako bychom se dusili. Potřebujeme krásu, aby si naše oči odpočinuly od vši té ošklivosti, která nás obklopuje, počínaje nevynesenými odpadky a konče vulgární mluvou, počínaje hněvem a konče urážením v médiích, od korupce až po nezáměr o věci veřejné. Proto papež František vyzval, abychom hledali „v každém z nás, v našich národech, krásu, tu krásu, která je naší podstatou, naším uměním, naší hudbou, naší malbou, naším sochařstvím, naší literaturou. Krásu. Vychovávat ke kráse...“ (5. února 2015)

Ve své apoštolské exhortaci *Gaudete et exultate* (čl. 9) pak napsal, že „nejkrásnější“ krásou je svatost, protože nejlépe zrcadlí Boha, jenž je Krásou: „Svatost je nejkrásnější tvář církve.“ Ano, protože církev je soulad lidí, kteří sdílejí velkou různorodost darů: „Jak je to krásné! Tolik rozličných darů, protože jsme všichni Božími dětmi a všichni jsme jedinečným způsobem milováni... Toto je církev!“ (1. října 2014). Budoucnost křesťanství v dobách anonymních velkoměst je svázána s malými komunitami, které spojuje ne tolik územní blízkost, ale skutečné a intenzivní vztahy, formované podle evangelia. Takto se žije a přináší svědectví o tom, jak je krásné být křesťany.

OŠKLIVOST

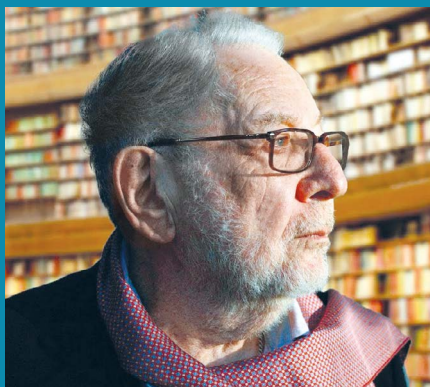
To, co je krásné, nás přitahuje a líbí se nám. Naopak se snažíme odstranit všechno, co hovoří o utrpení, chudobě, nemo-ci... všechno, co je neefektivní, neladné, ošklivé. Tím vzniká ona „skartační kultura“, o níž stále hovoří papež František už od prvních generálních audiencí: „Lidský život a člověk obecně už není pocítován jako základní hodnota, kterou je třeba respektovat a chránit, zvláště když jde o někoho chudého nebo s postižením, o někoho, kdo ještě není užitečný (jako nenarozené dítě) nebo už není užitečný (jako senior).“ (5. června 2013) A co kdybychom jako v pohádce dokázali proměnit ošklivost v krásu?

Někdo se o to už pokusil. Byl krásný, „nejkrásnější“ z lidských synů, a vzal na sebe všechnu ošklivost světa, aby všemu dal krásu, takže nakonec „neměl vzhled ani důstojnost. Viděli jsme ho, ale byl tak nevzhledný, že jsme po něm nedychtili“ (Iz 53,2). Vzal na sebe zkrivenost, rozpor, svár, hřích, a proměnil je. „Přijetím těla,“ píše svatý Augustin, „na sebe vzal Ježíš tvoji ošklivost, tedy tvoji smrtelnost, aby se ti přizpůsobil, aby se ti připodobnil a přivedl tě k lásce, k vnitřní kráse.“ Je to výzva: jít za vyvrženými, přijmout a vzít na sebe ošklivost, tvořenou chudobou, vyloučením, nevědomostí, a odhalit v ní skrytou krásu. Jako v pohádkách, kde se políbením promění ošklivá ropucha v prince nebo díky něze Krásky není už Netvor netvorem. Stejně jako v pohádkách, tak i ve skutečnosti je silou, která všechno proměňuje, láska.

P. Fabio Ciardi, OMI

„VŠECHNO, CO JSME, LZE ZPÍVAT.“

Ohlédnutí za česko-portugalským tvůrcem

Jmenoval se Jiří Synek, ale známý byl jako František **(TAJENKA)**. Dnem jeho narození byl 26. **(TAJENKA)** 1921, narodil se tedy před 100 lety (zemřel v roce 2017). Spoluzakládal Mladou frontu, kde vedl kulturní rubriku, byl básníkem, spisovatelem, esejistou, kritikem, překladatelem, novinářem, divadelním a televizním scenáristou i režisérem. V roce 1948 emigroval do Francie a jeho druhým domovem se stalo od roku 1959 Portugalsko, kde ho znají jako Jorge **(TAJENKA)**. Zde se, mimo jiné, stal ředitelem Národního divadla v Lisabonu a spoluzaložil vysokou filmovou a divadelní školu.

O jeho významu svědčí i mnohá ocenění. Např. Medaile Za zásluhy I. stupně (2001), Cena Jaroslava Seiferta (2007), Řád prince Jindřicha III. stupně (2015) a další...

**„UMĚNÍ MUSÍ
NABÍZET ODPOČINEK“**

	1	2	3	4	5	6	7	8
A								
B								
C								
D								
E								
F								
G								

VODOROVNĚ

- A • součást pánského obleku / kostelní bicí nástroj
- B • angl. konec / pokyn k zastavení koně / žluto-červeno-černá (obr.)
- C • tradiční japonské divadlo / čarovné kódy / americký souhlas
- D • **TAJENKA**
- E • běloveská kyselka / inc. režiséra Trošky / umělecká dvojice
- F • chem. zn. selenu / závazek / mpz Turecka
- G • též / hovězí dobytek

SVISLE

- 1 • noční vidina / část stromu s chlorofylem
- 2 • opak NE / záměr
- 3 • na jakémisi místě / angl. zeptat se
- 4 • představený kláštera / nedobré
- 5 • plod obilí / jedovatý jehličnan
- 6 • rýha / Dům bytové kultury
- 7 • „jedenadvacet“ / osobní vozidlo
- 8 • malý knedlíček / narozeninový dezert

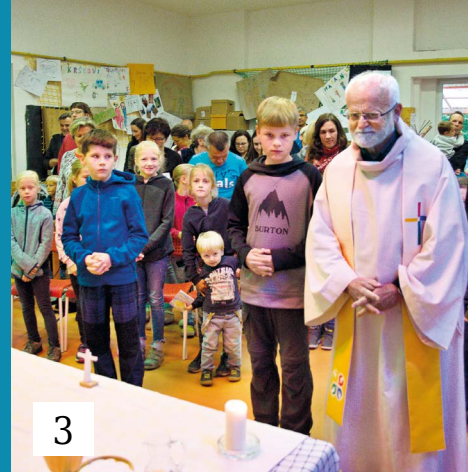

1

2

3

4

5

Foto: Jaroslav Tvrátek

6

7

8

Foto: Marie Trutnovská

9

Na konci září se konala dvě velká setkání zvaná mariapoli. Jedno na Šumavě v obci Srní (6-9) a druhé o 300 km východněji, v Prudké na Moravě (1-5). Obě několikadenní akce propojovaly generace a nabízely malým i starším duchovní i rekreační program.